

ת"פ (רחובות) 59755-06-21 - מדינת ישראל נ' סרגיי שילר

ת"פ (רחובות) 59755-06-21 - מדינת ישראל נ' סרגיי שילרשלו רחובות

ת"פ (רחובות) 59755-06-21

מדינת ישראל

נגד

סרגיי שילר

בית משפט השלום ברחובות

[01.07.2024]

כבוד השופטת קרן וקסלר

גזר דין

כתב האישום המתוקן והסדר הטיעון

1. לאחר שנשמעו הראיות והעדויות, לרבות עדות הנאשם עצמו, הורשע הנאשם בהתאם להודאתו בכתב אישום

מתוקן כמפורט להלן:

על פי החלק הכללי לכתב האישום, המתלונן והנאשם היו שותפים לדירה והתגוררו יחד עם שותף נוסף בעיר XXXX.

אחיו של המתלונן (ד') ואחותו של הנאשם (ו') הם בני זוג.

אישום ראשון: בתאריך 20.6.21, בשעת ערב, התגלע ויכוח בין הנאשם למתלונן על רקע תשלום חשבונות הדירה.

בנסיבות אלה, בעוד הנאשם עמד במרפסת, התקרב אליו המתלונן תוך שהוא מניף את ידיו. אז, תקף הנאשם את

המתלונן במכת אגרוף לפניו והמתלונן נפל ארצה. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלונן דימום תוך גולגלתי, דימום

מוחי תת עכבישי, חשד לפגיעה בעצמימי השמע והמפרק והוא נזקק לטיפול רפואי תוך שהוא מורדם ומונשם.

בגין מעשה זה הורשע הנאשם בעבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 בחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: חוק

העונשין).

אישום שני: בתאריך 16.6.21 הגיע הנאשם לביתם של ו' וד'. בנסיבות אלה ירק הנאשם על הקירות במקום, השליך

כפכפים אל עבר החתול של ו' ואמר בנוכחות ו' וידיד נוסף כי אינו יכול לסבול יותר את המתלונן והוא 'עוד שניה יהרוג

אותו גם אם זה אומר שהוא צריך להיכנס לכלא'.

בגין מעשים אלה הורשע הנאשם בעבירת איומים לפי סעיף 192 בחוק העונשין.

אישום שלישי: כחודש עובר למתואר באישום הראשון, התגלע ויכוח בין הנאשם למתלון במהלכו השליך המתלון בקבוק לכיוון הנאשם. בתגובה, היכה הנאשם את המתלון במכה בלסת. כתוצאה מכך, נגרם למתלון פצע מדמם. בגין מעשה זה הורשע הנאשם בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 בחוק העונשין. במסגרת הסדר דיוני שנערך בין הצדדים הופנה הנאשם לשירות מבחן לצורך קבלת תסקיר. ב"כ המאשימה ביקשה בנוסף לכך להפנות את הנאשם לבחינת התאמתו לביצוע עבודות שירות ובלשונה: "אנו אומנם לא מתחייבים על דבר, אבל מציעה שבית המשפט כבר יפנה את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות על מנת שהתמונה המלאה תהיה בפני בית המשפט". עוד סוכם במסגרת ההבנות בין הצדדים, שבמהלך הטעונים לעונש ניתן יהיה להפנות לראיות בתיק.

תסקירי שירות מבחן

2. בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירים. תסקיר מיום 4.5.23 סקר את קורותיו של הנאשם: בן 23, יליד אוקראינה, רווק. הנאשם למד במוסדות חינוך באוקראינה עד גיל 14, שם השתלב בפעילות הסוכנות היהודית ובשנת 2016 עלה לארץ בגפו במסגרת תכנית "נעל"ה" והשתלב בלימודים במסגרת פנימייה. אחותו עלתה שנתיים אחריו אולם הוריו נותר באוקראינה. הנאשם השלים 12 שנות לימוד, ללא תעודת בגרות. בהמשך שירת במשך שמונה חודשים בשירות צבאי אך ערק עקב קשיים כלכליים ונשפט למאסר בן חודשיים. הנאשם מוכר לשירות המבחן במסגרת צו פיקוח שהוטל עליו בהליך המעצר. הוא שולב בקבוצה טיפולית שבועית, שיתף פעולה באופן מלא, הקפיד על הגעה סדירה לקבוצה וגילה נכונות לבחון באופן ביקורתי את דפוסי התנהגותו.

באבחון הנוכחי, תאר הנאשם צריכת סמים מסוג קנאביס שלתפיסתו מהווה עבורו גורם מאזן ומרגיע ללחצים עמם מתמודד. בנוגע לשימוש באלכוהול, מסר ששותה אלכוהול בעיקר בסופי שבוע ובמפגשים חברתיים. הנאשם קיבל אחריות מלאה לביצוע העבירות והביע חרטה, הביע אמפתיה כלפי המתלון וכן רצון לפצות אותו בגין הנזק שהסב לו. סיפר כי ברקע הדברים, יחסים מורכבים בינו לבין המתלון וקשיי תקשורת ביניהם בנוגע לניהול הבית. כמו כן, תאר התנהגות מקניטה מצדו של המתלון כלפיו. בנוגע לאירוע הנוגע לאיומים על המתלון, הנאשם הצר על התנהגותו, אך הסביר שראה בכך קריאת לעזרה, שכן לא הצליח להתמודד עם כעסיו כלפי המתלון. בנוגע לאישום בעבירה של חבלה חמורה, תאר כי בהמשך לוויכוח נוסף בנוגע לתשלומים, הרים המתלון ידיו במטרה לאיים עליו וכאשר חש מאוים, תקף את המתלון במכה חזקה לפניו. הנאשם מסר כי התנהלותו כלפי המתלון חריגה לאורחות חייו ולתפיסתו הינו אדם מאופק ומוסר.

בשיחה בין שירות מבחן למתלון, מסר האחרון, כי בינו לבין הנאשם החלו ויכוחים על רקע תשלומי שכר הדירה וכאשר שוחחו ביניהם, נהג הנאשם באופן תוקפני. ציין כי היה מחוסר הכרה למשך שלושה שבועות ותיאר את השלכות הפגיעה לטווח הארוך ביניהן איבוד חוש הריח. בצד זאת, מסר שאינו תופס את הנאשם כאדם אלים ולא התרחשו אירועים חריגים פרט לעבירות מושא כתב האישום. המתלון תיאר פגיעה פיזית, נפשית וכלכלית בשל הטיפול הרפואיים להם נזקק.

שירות מבחן התרשם מרמת סיכון נמוכה של הנאשם למעורבות בסיטואציות אלימות, שתוצאותיה צפויות להיות ברמת פגיעה נמוכה וסבר כי להליך המעצר הייתה השפעה מפחיתת סיכון עבורו. להערכת שירות המבחן, בבסיס ביצוע העבירות עומדים קשייו של הנאשם בוויסות, אימפולסיביות וכן קשיים בפנייה לעזרה במצבים בהם חש תסכול. נוכח שימוש אינטנסיבי בסמים על דיווח הנאשם, שוקף לנאשם הצורך הטיפולי בתחום ההתמכרויות, אך הנאשם הביע אמביוולנטיות כלפי נזקקותו לטיפול. גם לאחר שהביע נכונות לקחת חלק בטיפול, לא התייבץ לפגישות ביחידה להתמכרויות והסביר, שאינו זקוק לטיפול בתחום ההתמכרויות וכי טיפול אינטנסיבי יפגע בעבודתו. נוכח האמור נמנע שירות המבחן בסיום התסקיר מהמלצה שיקומית והמליץ על ענישה שתהווה עבור הנאשם גבול ברור לצד פיצוי למתלונן.

3. בתסקיר מיום 29.5.23 עדכן שירות המבחן שהנאשם יצר קשר מיוזמתו ומסר כי מעוניין לבחון אפשרויות טיפול עבורו ובהתאם לכך הופנה ליחידה להתמכרויות ונמצא מתאים לטיפול ב"בית חוסן" במסלול מרכז יום. בשיחה עמו שב הנאשם על רצונו להשתלב בטיפול אך בצד זאת ביטא חשש כי יתקשה לעמוד במחויבות כיוון שנעדר מערכות תמיכה. בשל בדיקות שתן שנמצאו עם שרידי סם מסוג קנאביס, נמסר לנאשם שאם יתקשה בהפסקת השימוש בסמים יופנה לטיפול במסגרת אשפוזית על מנת להיגמל.

4. בתסקיר אחרון מיום 11.9.23 עלה כי הנאשם השתלב בטיפול ביחידה להתמכרויות, השקיע מאמצים, נמנע משימוש בחומרים ממכרים באופן מוחלט ומסר בדיקות שתן נקיות, אך לאחר כשבועיים ניתק קשר ומסר כי אינו מעוניין להמשיך בטיפול מהטעם שהוא מתקשה בהגעה סדירה למפגשים. עוד תאר מרחק ממאפייני משתתפי הקבוצה, כמו גם קושי בעמידה בזמני המסגרת נוכח היותו בתקופה עמוסה בחייו. בשל היעדר פניות של הנאשם להתחייב להליך טיפולי משמעותי ייעודי בתחום ההתמכרויות, נמנע שירות מבחן מהמלצה שיקומית בעניינו. תמצית טיעוני הצדדים

5. מטעם המאשימה הוגשו תצהיר נפגע עבירה ומסמכים רפואיים הנוגעים לחבלה שנגרמה למתלונן (טל/1 וטל/2).

ב"כ המאשימה, עו"ד רותם נבון פסחה, ביקשה לקבוע מתחם ענישה כולל בגין שלושת האישומים, הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל ובתוך כך עמדה על הצורך להטיל ענישה משמעותית על מי שפותר את סכסוכיו בדרך של אלימות. בטיעוניה עמדה על נסיבות ביצוע העבירות ועל הערכים המוגנים שנפגעו והדגישה את הנסיבות לחומרה שלשיטתה מצביעות על פגיעה בעוצמה גבוהה: ריבוי האירועים, הסלמת התנהגותו של הנאשם עד כדי גרימת חבלה חמורה למתלונן, תקיפת המתלונן בין כותלי ביתו וגרימת נזק ממשי, כעולה מהמסמכים שהוגשו בעניין זה. ב"כ המאשימה הצביעה על כך שאיומי הנאשם מספר ימים עובר לאישום הראשון כי יהרוג את המתלונן גם אם יאלץ לרצות מאסר, לא נותרו בעלמא, שכן הנאשם מימש את איומיו ונקט באלימות פיזית חמורה כלפי המתלונן. המאשימה נתנה דעתה לחלקו של המתלונן באירועים אולם סבורה עצם קיומו של סכסוך כספי אינו יכול להוות הצדקה להתנהגותו של הנאשם אשר פעל באופן בריוני ואגרסיבי כלפי המתלונן, פעם אחר פעם.

בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה ב"כ המאשימה אל תסקירי שירות מבחן אשר נמנעו מהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם וכן לשימוש שהוא עושה בסמים. המאשימה לא התעלמה מכך שהנאשם הוא אדם צעיר, נעדר עבר פלילי אולם טענה כי בשים לב לכך שכתב האישום חובק שלושה אישומים, הרי שיש לשקול לחובתו של הנאשם את העובדה שאין מדובר במעידה חד פעמית. לבסוף, עתרה להשית על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי משמעותי למתלונן.

6. בפתח דבריו, הפנה הסנגור, גיא עין צבי, לבקשת המאשימה במועד מתן הכרעת הדין לקבל בעניינו של הנאשם חוות דעת הנוגע להתאמתו של הנאשם לעבודות השירות, עוד טרם הוגשו תסקירי שירות המבחן ולפער העצום בין העתירה לעונש לבין הסכמה זו. אשר לנסיבות שקשורות בביצוע העבירות, סבורה ההגנה כי הטענה שמדובר במי שניסה לפתור סכסוך כספי או סכסוך של מה בכך בדרך אלימה מנותקת מהמצע העובדתי שהונח בפני בית המשפט, שכן דווקא המתלונן הוא זה שבא בטענות לנאשם על חובות כספיים כלפיו ובאירוע המתואר באישום הראשון, אף התקרב אל הנאשם בצורה מאיימת תוך שהניף את ידיו ולא בכדי התווספה עובדה זו לכתב האישום המתוקן. בהקשר זה הוסיף הסנגור והפנה לדיסק (נ/1) המתעד שיחות בו השמיע המתלונן איומים מפורשים כלפי הנאשם, שיעביר את החוב לשוק האפור "יזיינו אותך", "אתה תופתע אחושרמוטה" וכיוב'. הסנגור הוסיף וטען כי מהראיות שהובאו בפני בית המשפט ניתן ללמוד, ולא רק מפי הנאשם, שהמתלונן היה תחת השפעת סמים. עוד הפנה למסמכים של אנשי הרפואה שהגיעו לדירה וטיפלו במתלונן, אשר תארו התנהגות כה סוערת שלו, עד כדי כך שהיה צריך לרתקו על מנת לתת לו תרופות הרגעה כדי שניתן יהיה לטפל בו.

הסנגור תאר את תחושת ההקלה של הנאשם ברגע ששמע שהמתלונן יצא מכלל סכנה. הדגיש כי אין מדובר במי שבחר באלימות כדרך חיים והטעים כי לאחר שהכה הנאשם את המתלונן מכת אגרוף אחת באירוע האחרון, הוא זה שהזעיק עזרה וטיפול במתלונן עד להגעת אנשי מד"א למקום. בנוגע לאישום השלישי, הזכיר כי אכן הנאשם תקף את המתלונן בהזדמנות קודמת, אבל גם באירוע זה נקט המתלונן בהתנהגות אלימה בכך שהשליך לעבר הנאשם בקבוק. בהקשר זה הפנה לדברי המתלונן בעדותו, אשר לא שלל שהגיע למקום עבודתו של הנאשם וביקש את סליחתו על מה שקרה באותו היום. נוכח האמור ביקש לקבוע מתחם ענישה שתחתיתו במספר חודשי מאסר.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, טען הסנגור כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו מהרגע הראשון והוא מצטער עליהם. בראשית הדרך היה הנאשם בהליך טיפולי ושמר על ניקיון מסמים, אולם, בהמשך, כוחותיו לא עמדו לו. מדובר בנאשם צעיר שנמצא בארץ לבד, ללא כל גורמי תמיכה והוא מתמודד עם קשיים לא מבוטלים, גם קיומיים. בהיעדר הליך שיקומי הרי שלא נוצר בסיס לבקשה לסטות ממתחם העונש ההולם. עם זאת, עתר לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם ענישה, מתוך התחשבות בנתוניו האישיים ולהשית עליו מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות.

7. הנאשם ניצל את זכותו למילה האחרונה ואמר: "אני מצטער על כל מעשה שעשיתי בתיק הזה ובכללי, לא הייתה לי שום כוונה לתוצאות האלה. גם מה שאמרתי אצל אחותי היה מתוך תסכול, הגזמתי ועשיתי מזה בלון גדול כדי שהיא תקבל את זה כי אף אחד לא היה מוכן לשמוע. אני לוקח אחריות מלאה ומצטער על מה שעשיתי".

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. כידוע, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו ולפיו ייקבע מתחם העונש תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ולמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

9. עבירות אלימות טומנות בחובן פגיעה בערכים מוגנים של שמירה על שלמות הגוף והנפש והזכות לתחושת ביטחון אישי, ובפרט כשמדובר באלימות שננקטה כלפי המתלונן בין כותלי הבית- מקום בו אדם מצפה להרגיש מוגן. בית המשפט העליון קבע לא אחת על הצורך בהטלת ענישה הולמת על מי שבוחר לפתור סכסוכים באלימות ובכוח הזרוע על מנת להעביר מסר מתאים לעבריין ולחברה כולה (ראו מני רבים: ע"פ 8991/10 מכבי נגד מדינת ישראל (27.10.11); ע"פ 7645/20 כהן נ' מדינת ישראל (18.11.20)).

10. בחינת נסיבות ביצוע העבירות מצביעה על כך שהפגיעה בערכים המוגנים היא ברף בינוני. באישום השלישי, הראשון בזמן, מדובר על אירוע ספונטני, קצר מאד, ולא מתוכנן שבא בתגובה להשלכת בקבוק מצדו של המתלונן לכיוון הנאשם. החבלה שנגרמה למתלונן היא קלה ולא הצריכה טיפול רפואי. אשר לאישום השני, מידת הפגיעה בערכים המוגנים אינה גבוהה. מדובר באיומים שהושמעו בפני אחרים ולא בפני המתלונן, וזאת כחלק משיחה בין הנאשם לבין אחותו וחבר נוסף, בה שיתף אותם בקושי שחש כתוצאה ממגוריו המשותפים עם המתלונן. האמירות עצמן הן אכן חמורות ויכולות היו להביא לחשש בלבו של המתלונן, על אף שיש לציין כי לא הובאה ראיה לכך שהוא היה מודע למה שנאמר. באישום הראשון, גם כאן מדובר באירוע שלא קדם לו תכנון ומעשה האלימות התבטא בהכאת המתלונן במכת אגרוף יחידה בפניו, אולם יש לתת את הדעת לכך שכוונה לאזור רגיש- בפניו. למתלונן נגרם נזק משמעותי, בדמות דימומים בראשו. הוא הובהל לבית החולים במצב קשה אך יציב, הורדם והונשם עד ליום 27.6.21 (ולא שלושה שבועות כפי שמסר לשירות המבחן, ראו: ת/5 - ת/12) ובהמשך הושאר באשפוז עוד כשבוע ימים. לטענת המתלונן בפני שירות המבחן ובתצהיר נפגע העבירה שהגיש, כמו גם במסגרת הליך ההוכחות, הוא איבד כתוצאה מהפגיעה את חוש הריח, שלא שב אליו עד היום. אעיר כי במהלך עדותו סיפר המתלונן גם על נזקים נוספים שנגרמו לו, כאבי ראש ו"עצבים", אך לא חזר על תלונות אלה במסגרת תצהיר נפגע העבירה. עוד אציין, כי לא הוצגו מסמכים רפואיים התומכים בטענות אלה והמעידים על נזקים ארוכי טווח שנגרמו למתלונן ואף יש להעיר כי המסמך האחרון שהוגש על ידי המאשימה נוגע ליום 4.7.21. כמו כן, לא ניתן להתעלם מפוטנציאל הנזק הטמון במעשיו של הנאשם, שבמכת אגרוף יחידה הצליח לפגוע במתלונן בצורה קשה. מעשי הנאשם היו משולחי רסן ומבטאים איבוד עשתונות ורק במזל הסתיים האירוע כפי שהסתיים ולא בתוצאות קשות אף יותר.

11. לעמדת המאשימה, השתלשלות האירועים מצביעה על יסוד של תכנון, שכן תחילה תקף הנאשם את המתלון וגרם לו לחבלה, לאחר כחודש ימים איים בפני אחרים שיהרג אותו וימים ספורים לאחר מכן חבט במתלון וגרם לו לחבלה חמורה והוציא את איומיו אל הפועל. על אף שקריאה יבשה של כתב האישום יכולה אמנם ליצור רושם זה, אני סבורה, בהתבסס על ההזדמנות שניתנה לי לשמוע את כלל הראיות, כי התמונה העובדתית היא מעט שונה ומתיישבת יותר עם עמדת ההגנה. בהתבסס על ראיות הצדדים, שאין עליהן מחלוקת, התקשו הנאשם והמתלון לנהל את משק הבית בהסכמה והתגלעו ביניהם סכסוכים כספיים, תוך שכל אחד מהם תרם במידה כזו או אחרת להערכת היחסים עד לשיא השלילי באירוע האלימות החמור המתואר באישום הראשון. מובן שאין מקום להאשים את הקורבן באירועים וכאמור אין כל הצדקה להתנהלות הנאשם, אך גם המתלון תרם את תרומתו, לא רק בהתנהגות התוקפנית המתוארת בכתב האישום, אלא גם באיומים על הנאשם, כפי שעולה מתמלילים של הודעות מוקלטות שהשאיר המתלון לנאשם ובהם איומים מפורשים וקשים שיעביר את חובותיו לגורמים בשוק האפור "שיזינו אותו" ויעשו לו רע.
12. בניגוד לעמדת המאשימה ומבלי להתעלם מהאיומים הקשים שהשמיע הנאשם באוזני אחותו, הרי שיש לתת את הדעת לכך שהדברים נאמרו מתוך כעס ותסכול, במהלך שיחה בין אח לאחות-קרובת המשפחה היחידה של הנאשם בארץ, אצלה ביקש הנאשם למצוא אוזן קשבת ועל אף קרבתו בזמן של אירוע זה לאירוע החבלה, לא ניתן לראות במעשי הנאשם משום איום והוצאתו אל הפועל. לטעמי השילוב בין אירוע ספונטני על רקע ריבים שגרתיים בבית, קנטור מסוים של המתלון והעובדה שמדובר בסופו של דבר במכת אגרוף אחת, מוביל למסקנה כי מידת האשם של הנאשם איננה ברף גבוה. לכך יש להוסיף, כי מיד לאחר תקיפת המתלון נחלץ הנאשם לעזרתו, הגיש לו עזרה ראשונה, התקשר לו 'ולד', ודאג שיוזעקו למקום כוחות ההצלה, כך שבהחלט אין מדובר במי שתכנן לפגוע במתלון בצורה קשה.
13. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה, כי במקרים דומים לענייננו, הוטלו על נאשמים, שהורשעו בעבירה של חבלה חמורה, עונשי מאסר בפועל ולו לריצוי על דרך של עבודות שירות, הכול בהתחשב בנסיבות המקרה וחומרת הפגיעה.
14. אתייחס תחילה לפסיקה אליה הפנתה המאשימה, שלטעמי עוסקת בנסיבות חמורות מענייננו בהם נקטו נאשמים באלימות מתמשכת ומשולחת רסן, כלפי נפגע העבירה או תוך שימוש בחפצים:
- א. ת"פ (רמלה) 5115-02-23 מדינת ישראל נ' (GORIUNOV) 19.7.23 - במסגרתו נקבע מתחם ענישה שנע בין 18 ל-36 חודשים בעניינו של נאשם, שהורשע ב גרימת חבלה חמורה, ותקיפה סתם, בכך שהכה ללא רחם במתלון, נכה בכיסא גלגלים, וגרם לו לשברים בעצמות הפנים שהצריכו טיפול רפואי וכן תקף את חברו של המתלון בשתי מכות אגרוף. על הנאשם הושטו 24 חודשי מאסר בפועל. יש לציין כי בערעור שהוגש על ידי ההגנה (עפ"ג (מרכז) 64487-08-23) הורה בית המשפט המחוזי על הקלה בעונש והעמידו על 20 חודשי מאסר.
- ב. רע"פ 176/13 בן ארי נ' מדינת ישראל (20.2.13) - המבקש הורשע בבית משפט השלום בעבירות חבלה חמורה ואיומים. בכך שעל רקע סכסוך חניה, תקף את המתלון, ניגש אליו מאחור, היכה בראשו במכת אגרוף והמשיך להכות ולבעוט בכל חלקי גופו כשהוא על הקרקע ולא חדל גם כשהנאשם יש בתוך שלולית דם שניגר מפיו. כן איים על אשתו של המתלון שיפרק את הבן שלה. המתלון עבר מספר ניתוחים. בית משפט השלום גזר על המבקש 24 חודשי מאסר בפועל, מע"ת ופיצוי. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

ג. ת"פ (רח') 59948-10-20 מדינת ישראל נ' גחלי (3.4.23) - הנאשם הורשע בהתאם להודאתו לאחר שמיעת חלק מהראיות, בעבירות חבלה חמורה ובתקיפה הגורמת חבלה של ממש. בהתאם לאמור בכתב האישום, בנו של הנאשם (הקטין) הגיע לחנות וצעק על המוכר. למשמע הצעקות, הגיע המתלון וביקש מהקטין לחדול מצעקותיו ואיומיו תוך שהחל לדחוף אותו. בתגובה הקטין דחף את המתלון ואיים עליו. הנאשם, שהוזעק למקום על ידי הקטין, יצא מהרכב לעבר המתלון, כשהוא אוחז במוט ברזל את המתלון בכל חלקי גופו וגם לאחר שהמתלון נמלט לרכבו של חבר, המשיך הנאשם והכה באמצעות המוט בגופו בעוד המתלון ישוב בתוך הרכב ואילו הקטין הכה אותו במכות אגרופ. גם כשניסה המתלון להימלט ויצא מהרכב דלקו השניים אחריו והכו בו פעם נוספת. למתלון נגרמו כתוצאה ממעשי הנאשם חבלות חמורות בדמות שבר בפטישון האחורי בקרסול, נפיחות, כאבים וקושי בהליכה שהצריך הסתייעות בקב"ים וגבס. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שנע בין 10 ל- 24 חודשי מאסר והשית על הנאשם, בעל עבר פלילי, 12 חודשי מאסר בפועל. בפסק הדין שניתן לאחרונה בעפ"ג (מרכז) 59948-10-20 גחלי נ' מדינת ישראל (16.6.24) - ערעור על חומרת העונש שהגיש הנאשם התקבל בהסכמה על רקע אובדן שחוה הנאשם במהלך מלחמת "חרבות ברזל", כך שהעונש הועמד על 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ד. עפ"ג (חי') 4007-01-16 וולקוביץ' נ' מדינת ישראל (18.2.16) - המערער הורשע בעבירת חבלה חמורה בכך שחבט באחותו בחוזקה במכות בפניה. למתלוננת נגרמו חבלות חמורות הכוללות שברים שונים ברצפת ארובת העין ושברים נוספים וכן חתך עמוק ומדמם בלחי. היא אושפזה, נותחה בהרדמה מלאה תוך שבוצעה רדוקציה בפני ונעשה שימוש בפלטינה ובהמשך אושפזה למספר ימים. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל- 36 חודשים וגזר על המערער, שלחובתו 13 הרשעות קודמות, 24 חודשי מאסר בפועל, הפעלת מאסר מותנה במצטבר כך שסה"כ ירצה 36 חודשי מאסר בפועל ומע"ת. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה.

15. אפנה לפסקי דין נוספים, מהם ניתן ללמוד על רמת הענישה הנוהגת, בשינויים המחויבים:

א. רע"פ 2731/23 מרקה נ' מדינת ישראל (30.4.23) - המבקש ואחר הגיעו לבית המתלון בשל סכסוך כספי. המבקש ניגש למתלון מאחורי גבו והחל להכותו בראשו, המתלון נפל לקרקע והמבקש המשיך להכותו בעוד האחר עומד בצד, עד אשר אמו של המתלון יצאה לעברו עם סכין והשניים נמלטו. כתוצאה ממעשי המבקש, נגרמו למתלון חבלות חמורות, נשברו שתיים משיניו, נגרם לו שבר באף וכן חבלות בעינו, ראשו, רגליו ובית השחי. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7 ל- 24 חודשי מאסר בפועל וגזר על המבקש 8 חודשי מאסר בפועל, מע"ת, קנס, פיצוי והתחייבות. ערעור המבקש על הכרעת הדין וכן בקשת רשות ערעור נדחו.

ב. רע"פ 2298/20 עזרא נ' מדינת ישראל (5.4.20) - המבקש הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של חבלה חמורה. לאחר שהמתלון, אדם בן 64, ביקש מעובדי עירייה שכרתו עצים ליד ביתו לחדול, התקרב אליו המבקש בצורה מאיימת, תפס את המתלון מחולצתו והפיל אותו לרצפה. בעוד המתלון על הרצפה, תקף אותו המבקש בבעיטות ואגרופים. המתלון סבל מפציעות ונזקק לאשפוז. בהמשך לכך נאלץ המתלון להסתייע בכיסא גלגלים במשך חודשיים ואף לאחר מכן התקשה לחזור לתפקוד תעסוקתי באופן שהוביל לפגיעה כלכלית במתלון ובפרנסת משפחתו. בית משפט השלום קבע מתחם ענישה שנע בין 10 ל- 30 חודשי מאסר גזר על המבקש, הנעדר הרשעות קודמות, 10 חודשי מאסר בפועל, מע"ת ופיצוי. ערעור לבית המשפט המחוזי ובקשת רשות ערעור לעליון נדחו.

ג. רע"פ 7389/13 טייטלבאום נ' מדינת ישראל (17.12.13) - הנאשם הורשע בעבירה של חבלה חמורה בכך ששפך מים חמים מתוך קומקום על המתלונן, בעת שהשניים עבדו במפעל לבשר. כתוצאה מכך, נגרמו למתלונן כוויות בקרקפת, בפנים, בצוואר; בכתפיים, בגב ובכפות הידיים. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 5 ל-15 חודשי מאסר לריצוי בפועל. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הושתו 5 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד מע"ת ופיצוי למתלונן בסך 8,000 ₪. ערעורים שהוגשו לבתי המשפט המחוזי והעליון נדחו.

ד. רע"פ 9177/20 אלזאם נ' מדינת ישראל (26.1.21) - בית המשפט מצא לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום לאחר שקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 ל-15 חודשי מאסר בעניינו של הנאשם שהכה קטין במכת אגרוף יחידה בפניו וגרם לו לחבלה חמורה בדמות לשבר ברצפת ארובת העין ודימומים שונים בקרבת מקום, אשר בגינם נזקק לאשפוז. ערעור ובקשת רשות ערעור שנגעו לעתירת ההגנה לביטול ההרשעה נדחו.

ה. עפ"ג (מרכז) טרושצ'קין נ' מדינת ישראל (28.2.22) - על רקע חשדו של הנאשם כי המתלונן פגע בבת זוגו, ולאחר שאמרה לו שהמתלונן ניסה לנשקה ולגעת בה, הגיח הנאשם מחדרו כשהוא שרוי בגילופין והכה את המתלונן במכת אגרוף בפניו. המתלונן נפל וגרמו לו חבלות משמעותיות בפנים, לרבות שבר בעצם האף משמאל וחבלה באזור ארובת העין. לאחר האירוע עזב הנאשם את הדירה. בית המשפט קבע מתחם ענישה שנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם, בעל עבר פלילי בעבירות אלימות שבעטיין ריצה עונש מאסר, 22 חודשי מאסר לאחר שהופעל בחופף ובמצטבר עונש מאסר על תנאי בן 18 חודשים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה בהסכמה.

ו. עפ"ג (מרכז) 42992-03-18 מדינת ישראל נ' ברכה (29.4.19) - הנאשם הורשע בעבירה של גרימת חבלה חמורה. הנאשם נתקל במתלונן וצעק לעברו "מה אתה אומר על אמא שלי שלא הייתה צלולה?", ומיד לאחר מכן היכה אותו במכת אגרוף בפניו וסטר לו. כתוצאה מכך, נגרמו למתלונן שברים באזור ארובת העין ושברים בקירות הסינוס. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם מתחיל במאסר מותנה ורכיבים נלווים וגזר על הנאשם, נעדר עבר פלילי, מע"ת ופיצוי למתלונן. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה נגד קולת העונש והעמיד את עונשו של הנאשם על 4 חודשי מאסר שיינשאו בדרך של עבודות שירות.

16. בנוגע לעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש הפנתה המאשימה לת"פ (ראשל"צ) 27555-03-19 מדינת ישראל נ' דנילוב (22.7.20) שאף הוא עוסק במקרה חמור של אלימות מתפרצת ומשולחת רסן. באותו מקרה דובר בנאשם הורשע בכך שעל רק ויכוח תשלום עבור חניה הכה בשומר החניון במכת אגרוף בלסת באופן שגרם לנפילתו על הרצפה ובעודו שרוע ארצה המשיך ובעט בו. כתוצאה מהמעשים נגרמו לנפגע העבירה חבלת ראש, שפשוף בפנים וחתך בשפה התחתונה והוא נזקק לטיפול רפואי. בית המשפט קבע מתחם שנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר השית על הנאשם, בעל עבר פלילי, 10 חודשי מאסר בפועל. יש ציין כי ערעור הנאשם בעפ"ג (מרכז) 49033-08-20 נמחק לבקשתו.

בנסיבות הדומות יותר לעניינו בחינת הפסיקה הנוהגת ביחס לאישומים השני והשלישי, מצביעה על כך שלרוב נקבעים בגין כל אחד מהאישומים, מתחמים שתחתיתם במאסר על תנאי ולכל היותר במאסר קצר בעבודות שירות. ראו: עפ"ג (ב"ש) 22342-02-23 וקנין נ' מדינת ישראל (19.04.23); רע"פ 3681/19 יהב שבתאי נ' מדינת ישראל (13.6.19); רע"פ 8781/16 הלפרין נ' מדינת ישראל (16.4.18); עפ"ג (מרכז) 12374-01-17 מדינת ישראל נ' בן שטרית (25.6.17); עפ"ג (ב"ש) 22342-02-23 וקנין נ' מדינת ישראל (19.4.23); רע"פ 1402/15 טלי נ' מדינת ישראל (4.3.15); ע"פ (חי') 43480-11-19 קורנט נ' מדינת ישראל (6.1.20).

17. לאחר שנדרשתי למכלול השיקולים הרלוונטיים אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לכלל מעשי הנאשם נע בין 8 ועד 26 חודשי מאסר בפועל.

העונש ההולם

18. בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם הענישה, נתתי דעתי לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. הנאשם

הוא אדם צעיר בן 23, נעדר הרשעות קודמות. בעת ביצוע העבירה, טרם מצאו לו 21.

19. הנאשם אמנם ניהל הליך הוכחות, כך שקשה לזקוף לזכותו את החיסכון בזמן שיפוטי, אולם מנגד, יש לציין כי ההליך התמקד בטענות ההגנה בנוגע לטיב החבלה שנגרמה למתלונן ולקנטור מסוים מצדו- טענות שבמידה רבה התקבלו ולראיה התיקון בכתב האישום בנוגע לשני נושאים אלה. חשוב לומר, כי הנאשם הודה מלכתחילה בהזדמנות הראשונה בחקירתו במשטרה בכל המעשים שיוחסו לו ונטל עליהם אחריות וכך עשה גם בעדותו בפניי. למעלה מכך, עוד עובר לחקירתו, מיד כשהבין שפגע במתלונן באופן חמור, התקשר הנאשם ל'ד' ואמר לו שהרביץ לאחיו, שנפל והתמוטט על הרצפה. הנאשם התקשר ל'ד' גם מיד לאחר האירוע המתואר באישום הראשון וסיפר לו שהכה את המתלונן בלסתו. כלומר, הוא הכיר בפגיעה שגרם למתלונן, באופן מידי, ועוד טרם נחקר במשטרה.

20. נתתי דעתי לנסיבות האישיות של הנאשם כמפורט בתסקיר שירות המבחן ובטיעוני ההגנה. הנאשם עלה ארצה בגיל 16 בגפו, התמודד בכוחות עצמו עם קשיי קליטה והסתגלות והצליח להשלים 12 שנות לימוד ללא כל מערכות תמיכה. אינני מתעלמת מהתסקירים שהצביעו על קשיים בתחום השימוש בסמים ואולם יש לזכור כי הנאשם אינו עומד לדין בעבירות סמים, אלא בגין עבירות אלימות ובנוגע לאלה, העריך שירות המבחן כי מן הנאשם נשקפת רמת סיכון נמוכה והתרשם שהליך המעצר היווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבול. יש לציין כי במסגרת הליך המעצר השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית, שיתף פעולה באופן מלא והביע נכונות לבחון באופן ביקורתי את דפוסי התנהגותו ולהעמיק בהם כדי לתקן דרכיו, וכן הביע אמפתיה כלפי המתלונן ורצון לפצות אותו. המתלונן חיזק את הערכת שירות המבחן בדבר המסוכנות הנמוכה וסיפר שאינו תופס את הנאשם כאדם אלים ופרט לאירועים המתוארים בכתב האישום לא היו אירועי אלימות נוספים. במבחן המציאות, הנאשם הוכיח כי מדובר באירועים שאינם מאפיינים את אורחותיו שכן מאז העבירות, בחלוף למעלה משלוש שנים, לא נפתחו נגדו תיקים נוספים, כך שהלכה למעשה הוא הורתע מההליך הפלילי.

21. לעמדת שירות המבחן, הגורמים המרכזיים, שהניעו את ביצוע העבירות הם קשיי ויסות וקושי בקבלת עזרה והתמודדות במצבים בהם חש תסכול. במצב דברים זה, איני משוכנעת כי היה מקום להפנותו לטיפול אינטנסיבי לגמילה מסמים ואפילו לאשפוזית כפי שהוצע על ידי שירות המבחן, בשים לב לכך שדפוסי הנאשם אינם נובעים בהכרח מצריכת קנאביס, וניתן היה גם לתהות לגבי ההחלטה להתמקד דווקא בתחום זה ולא להעניק לנאשם מעטפת שתיתן לו תמיכה וכלים להתמודדות עם מצבי החיים השונים. אכן, מוטב היה לו הנאשם משכיל לשתף פעולה עם שירות המבחן בנוגע לגמילה מדפוסי השימוש בסמים, אך מצאתי כי אין לייחס לעובדה זו משקל משמעותי, שכן במצב ההישרדותי בו נמצא הנאשם, כשהוא חי מן היד אל הפה, פרנסתו עומדת מעל הכול ובנסיבות אלה ניתן אולי להבין את הקושי שלו להתחייב להליך אינטנסיבי כפי שהתבקש.
22. כך או כך, גם בהיעדר המלצה טיפולית, מצאתי כי נוכח ריבוי השיקולים לקולה, יש מקום לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה, זאת אף בהתחשב בכך שהיה נתון במעצר מאחורי סורג ובריוח כשלושה שבועות מיום האירוע ועד ליום 13.7.21.
23. לפני סיום אציין, כי אמנם, אין בעצם הפניית נאשם לבחינת התאמה לעבודות שירות משום הבטחה או התחייבות ואולם, בכל זאת יש בהפניה מסוג זה, שהתבקשה ביוזמת המאשימה, משום יצירת ציפייה מסוימת בלב הנאשם. גם אם לבסוף סברה המאשימה כי במכלול הנסיבות יש מקום לטעון לענישה בדמות מאסר בפועל, הרי עתירתה למאסר ממושך למדי היא צורמת ואינה מתיישבת עם רוח הדברים בעת הצגת הסדר הטיעון.
24. סיכומם של דברים, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:
א. מאסר בפועל למשך 8 חודשים.
- עונש המאסר ירוצה בעבודות שירות, החל מיום 15.9.24 (או במועד אחר שיקבע הממונה על עבודות השירות). על הנאשם להתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות בשב"ס - יחידת ברקאי, ברח' לוחמי בית"ר 6 בעיר רמלה, באותו מועד בשעה 08:00. הזהרתי את הנאשם כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריוח.
- ב. מאסר מותנה למשך 6 חודשים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע למשך 3 שנים.
- ג. מאסר מותנה למשך 3 חודשים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות מסוג עוון למשך 3 שנים.
- ד. הנאשם ישלם לנפגע העבירה פיצוי בסך של 7,000 ₪. המאשימה תעביר את פרטי נפגע העבירה למזכירות בית המשפט עד ליום 15.7.24 ותעדכן את נפגע העבירה על אודות תוצאות גזר הדין והפיצוי שנפסק. ככל שקיימת הפקדה בתיק זה או בתיק קשור אליו, בהסכמת הנאשם, היא תקוזז לטובת הפיצוי והיתרה (בסך 4,000 ₪) תשולם ב- 10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל ביום 1.10.24 ובכל אחד בחודש שלאחריו. תשלום הפיצוי ייעשה ישירות לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגביה באחת הדרכים הבאות: בכרטיס אשראי באתר המקוון של רשות האכיפה והגביה (חיפוש בגוגל "תשלום גביית קנסות"): www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט). או באמצעות מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז הגביה) בטלפון 35592* או בטלפון 052-35592. או במזומן בסניפי בנק הדואר, בהצגת תעודת זהות (ללא צורך בשוברים). ניתן צו כללי למוצגים.
- זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז- לוד תוך 45 יום.
- המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.
- ניתן היום, כ"ה סיוון תשפ"ד, 01 יולי 2024, בהעדר הצדדים.